

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามจำแนกเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง กำหนดโดยใช้การเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามเพศ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 ถึง .80 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบด้วยตนเองได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของครูด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของครูด้านการกำหนดเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของครูด้านการร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมาย

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การร่วมคัดเลือกสื่อการเรียน/ อุปกรณ์การเรียนการสอน รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมของครูเกี่ยวกับการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตร และการร่วมกำหนดเป้าหมายของการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน

1.2 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การให้ความร่วมมือระหว่างบุคคลในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วม จัดทำกำหนดการสอน รองลงมาเป็นร่วมในการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน และการร่วมกัน จัดทำโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร

1.3 ด้านการร่วมตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรม ทางวิชาการ รองลงมาเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และการนำเสนอ ข้อมูลเพื่อการประชุมผู้ปกครอง

1.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การพิจารณาแจ้งผลการประเมิน ผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ รองลงมาเป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน และช่วยแนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียน การสอน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยอง วิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

2.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะในด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการติดต่อสื่อสาร

2.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะในด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการร่วมตัดสินใจ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากครูมีหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการดูแลนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศ อย่างไรก็ตามการปฏิบัติงานของโรงเรียนนั้น มีทั้งการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่งานด้านต่าง ๆ การร่วมกันกำหนดเป้าหมาย การมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน การร่วมตัดสินใจ และการติดต่อสื่อสาร บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉนพร หิรัญอมรกุล (2552) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเมืองพัทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม พรหมบุตร (2555) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ รายด้าน มีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การร่วมคัดเลือกสื่อการเรียน/ อุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมของครูเกี่ยวกับการวางแผน การทำ และการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมาก และการร่วมกำหนดเป้าหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ ตระหนักถึง การบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษา (โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ, 2556) การดำเนินกิจกรรมทุกอย่าง ของโรงเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการบริหาร งานวิชาการ ได้แก่ การเข้าไปร่วมตัดสินใจในการกำหนดรับทราบ และเข้าใจเป้าหมายที่มีความชัดเจน เหมาะสม กระจำ เป้าหมาย เป็นที่ต้องการ และยอมรับ (โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ, 2556) ทำให้เป็นการสร้างแรงยึดเหนี่ยวการทำงานร่วมกัน และเมื่อพิจารณาเป้าหมายงานวิชาการ จะพบว่า เป็นการกำหนดเกี่ยวกับแผนงานหลักสูตร คุณลักษณะนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน กิจกรรม ทางวิชาการ การนิเทศ และการวัดประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิดของวูดค็อก (Woodcock, 1989) หน่วยงานที่มีประสิทธิภาพจึงให้ความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จาก แนวคิดที่ว่า การกำหนดเป้าหมายของทีมงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องได้รับการพิจารณา และตกลง ยินยอมโดยสมาชิกของทีมงานทั้งหมด ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการจัดการกับเป้าหมาย ดังนี้คือ ต้องจัดการสื่อสารให้สมาชิกทุกคนได้รู้และเข้าใจเป้าหมายนั้น นำไปปฏิบัติได้ และต้องพยายามจัด ให้มีการแลกเปลี่ยนเป้าหมายของสมาชิกแต่ละคน อันจะมีผลทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้รู้ด้วยว่าคน อื่น ๆ กำลังพยายามทำอะไร เพื่อบรรลุเป้าหมายอะไร การทำงานของตนเอง จะช่วยสนับสนุนหรือ ขัดขวางส่วนของคนอื่นอย่างไร มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของธนศิษฐ์ เริงยัง (2553) ศึกษาการมี ส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์นุญธรรม สังกัดเทศบาลเมือง ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยกุล เกษียร (2555) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัด ระยอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการกำหนด เป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การให้ความร่วมมือระหว่างบุคคลในโรงเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมจัดทำกำหนดการสอน และร่วมในการนิเทศ การสอนภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นการร่วมกันจัดทำโครงการทางวิชาการ ให้สอดคล้องกับหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำได้กำหนด เป้าหมายให้มีการจัดการศึกษานำเน้นการมีส่วนร่วม ตามรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) สร้างมาตรฐานให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ทักษะทางดนตรี กีฬา และมีคุณธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ครูทุกคน จัดทำโครงการพัฒนาวิชาการ และจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ ร่วมรับผิดชอบโครงการ กิจกรรม ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ ประสิทธิภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มศักยภาพของ ผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมหรือ โครงการต่าง ๆ นั้น ครูทุกคนต้องให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปสู่ จุดหมายเดียวกัน (โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ, 2556) ซึ่งมีสอดคล้องกับทฤษฎีของบาร์นาร์ด (Barnard, 1983) ที่ว่า ความสำเร็จขององค์กร เกิดจากความร่วมมือของทุกส่วนขององค์กรที่มีเป้าหมาย ตรงกัน มีจิตสำนึก มีการติดต่อสื่อสารสองทาง มีความเต็มใจ จึงทำให้บรรลุเป้าหมายได้ และบทบาท ในการปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่มีความซับซ้อนของบทบาท ทุกบทบาทมีความชัดเจน ทุกคนรู้ว่าตนเอง จะต้องทำหน้าที่อะไร ทุกคนเข้าใจบทบาทของตน และของผู้อื่นด้วย ทุกคนสามารถเต็มใจที่ช่วย ซึ่งกันและกัน การกำหนดบทบาทของบุคคลในองค์กรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ได้มีนักวิชาการเสนอ แนวทางปฏิบัติไว้ ได้แก่ ในการกำหนดบทบาทของสมาชิกในองค์กร จำเป็นต้องอาศัยการผสมผสาน กันระหว่าง สติปัญญา ความรู้ และความสามารถ ในการปฏิบัติงานของสมาชิก ซึ่งจะต้องเอาทั้งสอง ส่วนที่แตกต่างกันของสมาชิกแต่ละคนมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานเหมาะสมกับสถานการณ์ และภารกิจงานนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม เพราะคุณสมบัติดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อความสำเร็จ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่พบว่า การทำงานเป็นทีม จะประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับบทบาทต่าง ๆ ของสมาชิกในทีมงานนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉนพร หิรัญอมรกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน เมืองพิทยา 9 (วัดโพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพิทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของ ครูในการบริหารงานวิชาการด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของธนศิษฐ์ เริงฮัง (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน เทศบาลวัดราชฐานนิคมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครู

ในการบริหารงานวิชาการด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันในการปฏิบัติงานเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารงาน ทำให้ครูทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของงาน และมีความผูกพันที่จะร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก รองลงมา เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมากและการนำเสนอข้อมูลเพื่อการประชุมผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำได้กำหนดเป้าหมายให้มีการจัดการศึกษานั้นการมีส่วนร่วม ตามรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) สร้างมาตรฐานให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการทักษะทางดนตรี กีฬา และมีคุณธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พิจารณากระบวนการเรียนรู้ โดยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างอิสระ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และภูมิปัญญา มีกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านวิชาการ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ให้ครูมีโอกาสเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครอง นำเสนอข้อมูลนักเรียนในชั้นเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ใช้การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตามสภาพจริง (โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนศิษฐ์ เริงฮัง (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราชสุวรรณนิยมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญมล เกษียร (2555) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การพิจารณาแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ อยู่ในระดับมาก รองลงมา เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และช่วยแนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียนการสอน

อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำได้กำหนดกลยุทธ์ทำให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เพราะการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญในการบริหาร เนื่องจากในการบริหารนั้น ผู้บริหารจะต้องดำเนินการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานให้สำเร็จ และในการปฏิบัติงานนั้น จำเป็นที่จะต้องใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บุคคลได้ทราบวัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง (โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ, 2556) นอกจากนั้นการติดต่อสื่อสารจะช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหาร รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ในองค์กร อันจะทำให้สามารถจัดปัญหาระหว่างบุคคลในองค์กร และยังช่วยสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ (บรรยงค์ โตจินดา, 2542, หน้า 185) สอดคล้องกับบาร์นาร์ด (Bernard, 1983, pp. 90-95) ได้กล่าวไว้ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จและได้รับประสิทธิผลตามเป้าหมายขององค์กร แต่บางครั้งผู้บริหาร ไม่ได้ให้ครูเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร โดยยังใช้วิธีการติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอนโดยตรงในบางเรื่องที่เป็นส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับครูผู้นั้น เช่น คำสั่งต่าง ๆ ที่ต้องการแจ้งให้ครูทราบ โดยไม่ต้องการทราบความคิดเห็นของครู และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนศิษฐ์ เรืองฮัง (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาลวัดราชบุรณิยนิมมธรรม สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทับทิม พรหมบุตร (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญมล เกษียร (2555) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีประเด็นที่จะอภิปราย ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการมอบหมายงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ

มีการมอบหมายงานให้กับครูชายเป็นหัวหน้ากลุ่มงานในกิจกรรมวิชาการมากกว่าครูหญิง (โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ, 2556) และเพศเป็นสถานภาพประจำตัวหนึ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากเพศไม่ได้เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานด้านวิชาการ เพราะงานด้านวิชาการเป็นงานที่ใช้สติปัญญา และความรู้ความเข้าใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้แล้วครูเพศชายและครูเพศหญิงยังได้รับปัจจัยต่างที่เป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของมณัฐ สุขปลั่ง (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า เพศของครูที่แตกต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล เปลื้องกระโทก (2546) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับ 3 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในงานวัดและประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของประธาน ทวีผล (2546) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตราด พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานปกครอง ด้านงานธุรการ และด้านงานบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากอายุที่ต่างกัน จะมีผลต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ และปัจจัยนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความแตกต่างกันหรือส่งผลการมีส่วนร่วมในการทำงานสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพย์ ตั้งพานิชวงศ์ (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ ขนาด โรงเรียน และกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของเครือวัลย์ สิริพิชญธรรม (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชน (อ่อน-เหม อนุสรณ์) สำนักงานเขตสายไหม สังกัด

กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูจำแนกตามอายุพบว่า แตกต่างกัน โดยครูที่มีอายุ 41-60 ปี จะมีส่วนร่วมมากกว่าครูที่มีอายุ 30-40 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของสนทนา เพ็ญยาน (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนเทพรัตน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่าเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูตามระดับอายุก็พบว่า ครูที่มีอายุ 30-50 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีอายุ 51-60 ปี ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตา สุทธิหา (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าเมื่อเปรียบเทียบผู้บริหาร และครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนของวิทยาคมน้ำได้มอบหมายให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงานธุรการบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานวางแผนด้านวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและการวัดประเมินผล และหัวหน้ากลุ่มงานวินัยและการรักษาวินัย (โรงเรียนของวิทยาคมน้ำ, 2556) อีกทั้งประสบการณ์ในการปฏิบัติในองค์กร หากบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสบการณ์องค์กรจะดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จไม่ได้ ในสถานศึกษาก็เช่นกัน ประสบการณ์ของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ฝึกทักษะ และสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้เรียน และการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ของตนเอง ยังมีประสบการณ์มากขึ้นเท่าใด ยิ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานมากขึ้นเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญมถ เกษียร (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามโรงเรียนและประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์ รัชมี (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี 11-20 ปี ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และครูในโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูทธ บรรจงการ (2546) ได้ศึกษาปัญหา

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ พบว่าครูมีประสบการณ์ในการสอนมากมีปัญหามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นข้อมูลสนับสนุนการทำวิจัยให้มากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก แต่ยังมีการบริหารงานบางด้านที่ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการให้มากขึ้น คือ

1. การมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดเป้าหมาย ควรให้ครูมีส่วนร่วมมากขึ้นในด้านการร่วมกำหนดกิจกรรมบริการห้องสมุด การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการงานแผนด้านการนิเทศการศึกษา และการร่วมกำหนดนโยบายด้านวิชาการของโรงเรียน
2. การมีส่วนร่วมในด้านการมีบทบาทร่วมในการปฏิบัติงาน ควรให้ครูมีส่วนร่วมมากขึ้นในด้านการมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ทางด้านวิชาการกับเพื่อนครู การร่วมกันพิจารณาการแต่งตั้งครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายใน และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร
3. การมีส่วนร่วมในด้านการร่วมตัดสินใจ ควรให้ครูมีส่วนร่วมมากขึ้นในด้านการร่วมกันแก้ปัญหาการปฏิบัติงานห้องสมุด การร่วมพิจารณาวิทยากรอบรมทางวิชาการ และการมีส่วนร่วมพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่น

4. การมีส่วนร่วมในด้านการติดต่อสื่อสาร ควรให้ครูมีส่วนร่วมมากขึ้นในด้านร่วมกำหนดระเบียบวาระในการประชุมผู้ปกครอง การร่วมพิจารณาสรรหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน และการร่วมชี้แจงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ เช่น ตัวแปรเกี่ยวกับตำแหน่ง เป็นต้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการ
บริหารงานวิชาการ โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University